

Hướng dẫn **giải VBT Ngữ Văn 8 tập 1 bài Trong lòng mẹ** ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Giải câu 1 trang 13 VBT Ngữ Văn 8 tập 1

Phân tích nhân vật bà cô trong cuộc đối thoại giữa bà ta với chú bé Hồng.

Phương pháp giải:

Cần chú ý đến vẻ mặt, giọng nói, những cử chỉ của người cô mà chú bé Hồng cho là rất kịch. Thực chất, người cô có quan tâm đến chú bé không, hay là muốn điều gì khác? Từ thái độ của bé Hồng và những gì em đọc được, em đánh giá nhân vật người cô là người như thế nào?

Lời giải chi tiết:

Nhân vật người cô:

- Cay nghiệt, độc ác và bảo thủ trước những lẽ lối tàn nhẫn của xã hội cũ.
- Xoáy sâu vào sự thiếu thốn tình mẫu tử của bé Hồng bằng câu hỏi nhẩn tâm "mày có muốn vào Thanh Hóa chơi với mẹ mày không".
- Cố gieo rắc vào đầu đứa cháu hoài nghi để chia rẽ tình mẹ con.
- Giọng nói, cử chỉ quan tâm của bà cô là giả dối, sáo rỗng.
- Khi đứa cháu khóc bà cô vẫn cố tình khơi vào nỗi đau của cháu.

=> Bà cô với dã tâm độc ác muốn chia rẽ tình cảm mẹ con, muốn đứa cháu "khinh miệt và ruồng rẫy mẹ" bằng những cử chỉ ngọt ngào nhưng rất kịch, hành động quan tâm giả dối, lời nói cay độc, nhẩn tâm, ý nghĩ xấu xa, nham hiểm.

Giải câu 2 trang 13 vở bài tập Ngữ Văn 8 tập 1

Tình yêu thương mãnh liệt của chú bé Hồng đối với người mẹ đáng thương được thể hiện như thế nào?

Phương pháp giải:

Hãy chú ý tới suy nghĩ của bé Hồng về mẹ, phản ứng của bé khi người cô nói chuyện mẹ có em bé, ước muốn phá tan những cỗ tục đã đầy đọa mẹ, niềm vui sướng khi gặp lại mẹ.

Lời giải chi tiết:

Tình yêu mãnh liệt của chú bé Hồng đối với người mẹ bất hạnh được thể hiện qua:

- Hơn 1 năm không có tin tức của mẹ nhưng Hồng vẫn không hề trách cứ, ghét bỏ mẹ.
- Tưởng tượng ra vẻ mặt râu rầu, hiền từ của mẹ.
- Nhận ra dã tâm chia rẽ tình mẫu tử của bà cô độc ác, Hồng vẫn luôn yêu thương, kính trọng mẹ.
- Muốn nghiền nát những cỗ tục đã đầy đọa mẹ, thấu hiểu hoàn cảnh, nỗi đau mẹ đã phải trải qua.

- Gặp lại mẹ, Hồng sung sướng, hạnh phúc, quên hết những uất ức, khổ cực khi phải sống trong gia đình giả dối, nhân tâm.

Giải câu 3 trang 14 VBT Ngữ Văn lớp 8 tập 1

Qua văn bản *Trong lòng mẹ*, chứng minh văn Nguyên Hồng giàu chất trữ tình.

Phương pháp giải:

- Hãy chú ý tới:

+ Nội dung trữ tình: nói về tình cảm mẹ con thấm thiết;

+ Dòng cảm xúc mạnh mẽ của bé Hồng: thương mẹ, nước mắt ròn ròn.

+ Hình thức trữ tình: kết hợp kể, tả với bộc lộ cảm xúc, hình ảnh so sánh gây ấn tượng mạnh, lời văn mê say dào dạt.

Lời giải chi tiết:

Chất trữ tình:

- Tinh huống truyện độc đáo, nội dung đặc sắc.

- Dòng cảm xúc của nhân vật được thể hiện mãnh liệt qua trạng thái xót xa và yêu thương mẹ vô bờ bến.

- Cách thể hiện thông qua kết cấu lớp lang (theo trình tự), hình ảnh so sánh gây ấn tượng mạnh, giàu sức biểu cảm. Lời văn dạt dào tình cảm.

Giải câu 4 trang 15 vở bài tập Văn lớp 8 tập 1

Qua văn bản trích giảng em hiểu hồi kí là gì?

Phương pháp giải:

Đây là câu hỏi khó, em hãy đọc phần Đọc thêm, chú ý đến tính chất nhớ lại, hồi tưởng những chuyện đã xảy ra trước đó và ghi chép lại. Cũng có thể tìm đọc trong *Từ điển thuật ngữ văn học* để có thể có cách hiểu chính xác.

Lời giải chi tiết:

Qua văn bản trích, em hiểu hồi kí là một thể loại ghi lại những điều còn nhớ sau khi đã trải qua, đã chứng kiến sự việc.

Giải câu 5 trang 15 VBT Văn lớp 8 tập 1

Có nhà nghiên cứu nhận định Nguyên Hồng là nhà văn của phụ nữ và nhi đồng. Nên hiểu thế nào về nhận định đó? Qua đoạn trích *Trong lòng mẹ*, em hãy chứng minh nhận định trên.

Phương pháp giải:

- Hãy đọc văn bản với mục đích tìm hiểu thái độ của nhà văn đối với người mẹ, những chi tiết nói về tình mẹ con, cảm giác sung sướng của chú bé khi được ở trong lòng mẹ. Từ đó nêu lên

cách hiểu về nhà văn của phụ nữ và nhi đồng (người bệnh vực, ca ngợi những người mẹ, ca ngợi tình mẹ con, thấu hiểu nỗi khát khao tình mẹ của các em bé).

- Dựa vào đoạn trích, em hãy lấy các chi tiết để chứng minh.

Lời giải chi tiết:

- Nguyễn Hồng là nhà văn của phụ nữ và nhi đồng:

+ Nhân vật trong các sáng tác chính của ông là phụ nữ và trẻ em: Hồi kí *Những ngày thơ ấu*, tiểu thuyết *Bi vô*, *Khi đưa con ra đời*, *Hai nhà nghỉ...*

+ Thấu hiểu, đồng cảm với những thân phận nhỏ bé bị o ép trong xã hội cũ.

+ Nhìn thấy được phẩm chất tốt đẹp cao quý của người phụ nữ, sự ngây thơ trong sáng của trẻ nhỏ.

- Trong đoạn trích những ngày thơ ấu:

+ Phê phán những hủ tục cũ qua nhân vật bà cô.

+ Bày tỏ niềm xót thương và trân trọng đối với người mẹ và bé Hồng.

=> Niềm xót thương, đồng cảm với phụ nữ, trẻ em; qua đó thể hiện những phẩm chất cao quý của họ.

Giải câu 6 trang 16 VBT Ngữ Văn lớp 8 tập 1

Cảm nghĩ của em về những giây phút hai mẹ con bé Hồng gặp nhau.

Lời giải chi tiết:

“Mợ ơi... mợ ơi... mợ ơi!”, tiếng gọi thống thiết của bé Hồng đã khuấy động cả không gian. Tiếng kêu vội vã, kéo dài mà mợ hồ có một sự sợ hãi đã diễn giải đầy đủ những khát khao trong tâm hồn đứa trẻ thiếu thôn tình thương. Thật xúc động biết bao trước giây phút lo lắng hồi hộp khi sợ nhận nhầm người mà mình gọi là “mợ”. Điều đó lại càng khẳng định cho niềm mong mỏi được gặp mẹ của bé Hồng. Bởi không phải những xúc cảm mãnh liệt thôi thúc thì tiếng nói cất lên sẽ rất e dè, thận trọng, thậm chí không dám cất lên khi chưa chắc chắn. Nhưng đâu cho có sự mơ hồ, tình mẫu tử thiêng liêng, nỗi nhớ nhung khắc khoải trong bao năm xa cách, tiếng gọi đã vang lên đến độ đã níu kéo được chân người, xé toạc không gian. Nhưng sự “ngờ ngạc” ấy đã không còn mơ hồ nữa, khi người thiếu phụ dừng xe lại và bé Hồng nhận ra đích thị là mẹ. Người mẹ trở về trong niềm vui, hân hoan và hạnh phúc của đứa con trai bé bỏng. Lần nữa, bé Hồng lại cất tiếng khóc khi được đón nhận sự chở che, thương yêu, bảo bọc: “Mẹ tôi vừa kéo tay tôi, xoa đầu tôi hỏi thì tôi òa lên khóc rồi cứ thế nức nở”. Nếu những lần trước là tiếng khóc kìm nén, những giọt nước mắt rung rung không tràn ra được thì giờ đây lại là những tiếng nức nở làm vơi đi nỗi uất ức, tủi cực trong lòng. Tiếng khóc vang vọng hơn không còn chất chứa nỗi niềm xót xa mà tràn trề niềm hạnh phúc. Giọt nước mắt hôm nay hoà chung giữa hai con người, là sự òa vỡ của cả hai tâm hồn mẹ – con làm nên tình mẫu tử. Hình ảnh người mẹ được diễn tả bằng những nét tươi tắn sinh động trong đôi mắt nhìn của đứa con, mẹ vẫn đẹp một cách lạ lùng. Vẻ đẹp ấy không cần rực rỡ mà nó chỉ giản dị và vô cùng thân thương. Bởi trong cái nhìn của bé Hồng bằng tất cả sự xúc động và tình thương vô bờ bến thì mẹ bao giờ chẳng là người đẹp nhất! Từ đó, gọi

đến niềm ước mơ mà bất kì đứa con nào cũng khát khao khi đứng trước mẹ “Phải bé lại và lăn vào lòng một người mẹ, áp mặt vào bầu sữa nóng của người mẹ, để người mẹ vuốt ve từ trán xuống cằm và gãi rôm ở sống lưng cho, mới thấy mẹ có một êm dịu vô cùng”. Dường như ,đoạn văn đã ấp đầy những cảm xúc êm ái lan tỏa toàn bộ không gian và thời gian. Phút giây gặp gỡ ấy như ngưng đọng mãi niềm hạnh phúc trong trái tim nhân vật cũng như người đọc.